

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ב"ל 62405-12-24

07 פברואר 2026

לפני :
כב' השופטת סימה קרמר

התובע: ערן צינצולקר
ע"י ב"כ עו"ד אריאל פרייברג

נגד

הנתבע: המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ עו"ד רקפת וסאל

החלטה

- 1
- 2 1. לפנינו בקשה להפניית שאלות הבהרה למומחה הרפואי שהגיש התובע. הנתבע מתנגד להפניית
- 3 מרבית השאלות.
- 4 2. על פי הפסיקה בתי הדין נוקטים במדיניות ליברלית ביחס למתן רשות להפניית שאלות
- 5 הבהרה למומחה רפואי. זאת מאחר שהמומחה לא מעיד בחקירה נגדית וומאחר שלחות
- 6 דעתו נוטים לייחס משקל גבוה בהכרעה הסופית (ראו, למשל, בר"ע (ארצי) 2753-04-22 ד"ר
- 7 נעמה פייסל - המוסד לביטוח לאומי, פס' 8 (12.5.2022), להלן – עניין פייסל).
- 8 3. עם זאת בתי הדין יעתרו לבקשות אלה תוך הפעלת שיקול דעת, ולא באופן אוטומטי, ועל פי
- 9 התנאים שנקבעו בפסיקה – כלומר, השאלות הן ענייניות, רלוונטיות, רפואיות, אינן מכבידות
- 10 או מתפלמסות עם המומחה, והן מבהירות את השאלות אשר עומדות לדיון [ראו עניין פייסל,
- 11 בפס' 8; בר"ע (עבודה ארצי) 8134-10-24 אבי כהן - המוסד לביטוח לאומי, פס' 15
- 12 (11.5.2025); בר"ע (ארצי) 27491-12-22 וחיד סולימאן - המוסד לביטוח לאומי, פס' 25
- 13 (6.9.2023) בר"ע (ארצי); וכן 19575-03-11 דוד בן חמו - המוסד לביטוח לאומי, פס' 10
- 14 (2.6.2011)]. כמו כן נקבע שאין להפנות למומחה שאלות ביחס לעובדות שלא נכללו בתשתית
- 15 שנשלחה למומחה ואין להפנות שאלות כלליות ותיאורטיות שאין במענה עליהן להבהיר את
- 16 חוות הדעת (ראו עניין פייסל, בפס' 9). עוד נקבע שאין להכביד על המומחה יתר על המידה,
- 17 למשל, באמצעות הפניית שאלות שהמומחה כבר השיב עליהן בחוות הדעת (ראו עניין פייסל,
- 18 בפס' 9).
- 19 4. לפיכך ולאחר שעיינתי בחוות הדעת, בבקשת התובע ובתגובת הנתבע החלטתי לקבל את
- 20 הבקשה באופן חלקי, כמפורט להלן, על פי הפסיקה שתוארה לעיל:
- 21 שאלה 1: חלקה הראשון של השאלה הוא רפואי ונראה כי הוא עשוי לסייע להבהיר את חוות
- 22 הדעת. עם זאת חלקה השני של השאלה הוא כללי והיפותטי, ולכן אין להתיר את החלק השני.
- 23 זאת, בין היתר, גם בשל העובדה שרצוי להמנע מהפניית שאלות שאינן רלוונטיות ומכבידות
- 24 על המומחה יתר על המידה (ראו עניין פייסל וכן עניין בן חמו לעיל). לפיכך יש להתיר את

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ב"ל 62405-12-24

07 פברואר 2026

השאלה על פי הנוסח שלהלן: "המומחה מציין בחוות הדעת רישום בדבר שימוש במשאפים – מהי הרלוונטיות של קביעה זו?"

שאלה 2: אין להתיר את השאלה. אמנם מדובר על שאלה רפואית, אך עם זאת השאלה חורגת מהמסגרת העובדתית שבענייננו, מאחר שבמקרה שלפנינו מדובר על אירוע תאונתי ולא על חשיפה חוזרת ונשנית או מתמשכת.

שאלה 3: יש להתיר את השאלה, וזאת מאחר שמדובר על שאלה רפואית שמתייחסת למעשן כבד, ובמקרה שלפנינו המומחה אכן מציין כי נרשם שהתובע מעשן כבד.

שאלה 4: יש להתיר את השאלה, וזאת מאחר שמדובר בשאלה רפואית שעשויה להבהיר את חוות הדעת.

שאלה 5: אין להתיר את השאלה. אמנם מדובר על שאלה רפואית, אך מדובר בשאלה כללית ותיאורטית אשר חורגות מעובדות המקרה, וזאת מאחר שלא נרשם שהתובע לקה בהתקף אסטמה. על כן לא ברור כיצד השאלה רלוונטית או מבהירה את השאלות שעומדות לדיון.

שאלה 6: אין להתיר את השאלה, מאותה הסיבה שצוינה ביחס לשאלה 5.

שאלה 7: אין להתיר את השאלה. מדובר על שאלה כללית, לא ברור כיצד השאלה תורמת להבהרת חוות הדעת והיא מעלה חשש שמטרתה התפלמסות בלתי ראויה עם המומחה.

שאלה 8: יש להתיר את השאלה, וזאת לנוכח העובדה שמדובר בשאלה רפואית ובהיעדר התנגדות מצד הנתבע.

שאלה 9: אין להתיר את השאלה. זאת מאחר שהמומחה הבהיר כי עישון היא הסיבה העיקרית ל-COPD וכי לא ידוע על חשיפות אחרות מלבד חשיפה חד פעמית כפי שתוארה. משכך לדעת המומחה "המקרה לא מתאים לגרימת כל נזק משמשך [מתמשך]" (ראו פסקה אחרונה לחוות הדעת).

5. החלטה אשר כוללת את שאלות ההבהרה שיישלחו למומחה תינתן בנפרד ותישלח למומחה ולצדדים.

ניתנה היום, כ' שבט תשפ"ו, (07 פברואר 2026), בהעדר הצדדים ותשלח אליהם.

סימה קרמר
סלימה קרמר שופטת